

Plaňava, Ivo

Redakční úvod

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. P, Řada psychologická. 1996, vol. 45, iss. P1, pp. [7]-8

ISBN 80-210-1327-3

ISSN 1211-3522

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/114262>

Access Date: 19. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

REDAKČNÍ ÚVOD

Nabízíme zainteresované odborné veřejnosti nově koncipovanou psychologickou řadu Sborníku prací FF MU. Novost spočívá už v názvu, jímž chceme vyjadřovat roční periodicitu souboru prací, zrodilých se z úvah i výzkumů pracovníků a spolupracovníků Psychologického ústavu FF MU. Ta hlavní inovace je však v něčem jiném: usoudili jsme, že bude účelné, a pro čtenáře snad i zajímavé, věnovat každé číslo „Annales Psychologici“ vždy jednomu okruhu problémů, pojatému z různých úhlů pohledu, přístupů, východisek a též literárních forem (teoretické studie, výzkumné stati, vědecké eseje).

Začínáme problematikou rodiny a manželství. Ne proto, že by tato oblast výrazně dominovala v pracovní náplni Psychologického ústavu FF MU, byť tvoří nezanedbatelnou část pedagogických, vědecko-výzkumných i aplikačních aktivit. Ani ne proto, že rok 1994 byl mezinárodně uznaným Rokem rodiny. Důvod je prostý : něčím je nezbytné začít a uvedený námětový okruh byl přijat.

Předkládanou ročenku uvádí příspěvek V. Smékala, vedoucího Psychologického ústavu FF MU. Autor zdůrazňuje psycho-sociální dimenzi rodiny, jmenovitě vědomí sounážitosti jakožto stimulátora duchovního růstu osobnosti.

Další články lze rozčlenit do tří okruhů.

Do prvního patří teoreticko – metodologicky orientovaný příspěvek Josefa Švancary /Psychologický ústav FF MU/, kde autor uvádí a komentuje výsledky dílčích výzkumů o soužití tří generací a zdůrazňuje polaritu životního naplnění a životní prázdnoty. Zdeněk Rieger, odborný pracovník pražského RIAPSu a externí spolupracovník PÚ FF MU, reflektuje vlastní bohatou terapeutickou praxi vytvořením originální koncepce transakčního prostředí rodiny, jakož i diagnosticko-terapeutické strategie nazvané „Ostrov rodiny“.

Druhý okruh příspěvků se věnuje dospívajícím v rodině i rodině v dospívajících. Petr Macek a Lída Osecká /PÚ FF MU a Psychologický stav AV ČR/ se zabývají souvislostmi mezi sebehodnocením dospívajících a jejich hodnocením vlastních rodičů. Libor Míček a Ludmila Hellebrantová-Váňová /PÚ FF MU/ opírají svůj názor na škodlivost sexuálních aktivit před osmáctým rokem věku o výzkumy jiných i o vlastní šetření. Příspěvek Marie Szymikové-Žídkové, nedávno absolventky brněnské psychologie, lze chápat jako most k další části.

Autorka se věnovala některým očekáváním, s nimiž mladí lidé vstupují do manželství.

Třetí část tvoří dvě studie: autorkou první je Jana Doubravská, rovněž nedávna absolventka. Její srovnání verbální i neverbální komunikace ve fungujících a dysfunkčních párech, jakož i vypracovaná metodika, je významnou součástí širše koncipovaného výzkumného projektu zaměřeného na srovnání fungujících a dysfunkčních rodin. Zajímavou sondáž do soužití v rodinách i manželstvích jiné kultury představuje srovnávací studie Jiřího Dana a Yousefa Mahagny. Druhý z autorů získal v Brně magisterský titul z psychologie a nyní působí v Psychologicko-pedagogické poradně v Israeli ve městě Umm-El-Fahm.

„Annales Psychologici 95“ též obsahují příspěvek z praxe a pro praxi. Olga Hínková z jihlavského Psychocentra nejprve koncipuje teoretický rámec intervencí rozvodového poradenství a v ukázkách z kazuistik dokumentuje složitost, náročnost a též aktuálnost odborných intervencí v období rozvodových a porozvodových krizí.

O závěrečné slovo jsme požádali našeho čelného psychologa Jiřího Mrkvičku. Vycházeli jsme z toho, že odborné intervence i jejich reflexe, jakož i zkoumání soužití v rodinách a manželstvích, mají významný, byť občas zanedbávaný etický aspekt. A očekávali jsme, že právě J. Mrkvička tento aspekt nejen v obecné rovině přijme, nýbrž jej naplní obsahem. Nezklamal.

Děkujeme čtenáři za pozornost, kterou věnuje našemu periodiku a dovoluujeme si ještě dodat, že „Annales psychologici 96“ se zaměří na osobnost a její integraci.

Prosinec, L. P. 1995

Ivo Plaňava
redaktor
Psychologický ústav FF MU
A. Nováka I, 660 88 Brno